

עת"א 7507/02/16 - עותר, מאהר מואסי נגד משיבים, הממונה על עבודות שירות, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

עת"א 7507-02-16 מואסי נ' הממונה על עבודות שירות ואח'
03 מרץ 2016

בפני	כבוד השופט א' קיסרי
עותר	מאהר מואסי
נגד	
משיבים	1. הממונה על עבודות שירות 2. מדינת ישראל

פסק דין

עתירה המכוונת כנגד החלטתו מיום 7.1.16 של הממונה על עבודות שירות ("הממונה"), בתוקף סמכותו לפי סעיף 51ט לחוק העונשין, תשל"ז-1977, להפסיק את עבודת השירות שנגזרה על העותר ביום 9.1.14 בת"פ 23272-08-09 בבית משפט השלום בחדרה.

להחלטתו של הממונה קדמה החלטה אחרת שלו, מיום 23.3.15, שכנגדה הגיש העותר עתירה לבית משפט זה (עת"א 65141-11-15) ("העתירה הקודמת"), שבה טען העותר שלא ניתנה לו הזדמנות להשמיע את טענותיו בנושא משך ריצוי עבודת השירות. בדיון שהתקיים ביום 20.12.15 הודיע הממונה על הסכמתו לערוך שימוע נוסף, ועל רקע זה נמחקה העתירה.

השימוע התקיים ביום 4.1.16, ובעקבותיו המליץ עורך השימוע בפני הממונה להחליט על הפסקה מנהלית של עבודת השירות. כאן המקום לציין את גדר המחלוקת העובדתית, הן בעתירה הקודמת והן בעתירה הנוכחית, שהיא השאלה אם העותר השלים את מכסת תקופת עבודת השירות שנגזרה עליו. גרסת העותר היא שאלה אכן פני הדברים, ואילו גרסת שירות בתי הסוהר ("שב"ס") היא שהעותר לא השלים את מכסת הימים ונותרה לו תקופה של שמונה ימים לריצוי בעבודת שירות.

בעתירה הנוכחית טוען העותר שלמרות בקשתו לא נערך פרוטוקול מלא של השימוע, והרישום של דבריו הוא שטחי ובכך נפגעו זכויותיו. העותר מוסיף וטוען כי המחלוקת בנוגע לפרק הזמן של שמונה ימים היא מחלוקת כנה ואמתית, ולדבריו התייעוד שעליו מסתמך הממונה אינו מהימן. התייעוד המדובר הוא דוח נוכחות המופק על ידי מחשב, ולטענת העותר דוח הנוכחות של חודש מאי 2014 הופק רק בחודש דצמבר 2014, ועל פניו הדבר הוא בלתי תקין ולא ניתן לבסס עליו החלטה מנהלית סבירה. לטענת העותר, ככל שהמשיב מייחס לו היעדרות ממקום עבודת השירות בחודש מאי 2014, היה עליו להסתמך על דוח נוכחות שהופק בו בזמן ולא באיחור של שבעה חודשים. עוד טוען העותר כי הוא

החל את ריצוי העונש בעבודת שירות בתאריך 26.2.14 והיה אמור לסיים אותו ביום 25.8.14, אולם בפועל הוא סיים את הריצוי ביום 5.1.15, ולכן היה על הממונה לקבוע שהוא ריצה את מלוא תקופת עונשו. העותר טען גם שמניין הימים שבהם הוא עסק בפועל בעבודת השירות מגיע לכדי 127 ימים, ומניין זה עולה בחמישה ימים על מניין הימים שבהם הוא היה אמור להיות מועסק, ואכן הועסק. עוד נטען כי על המשיב הייתה מוטלת החובה לברר את העובדות לאשורן ובכלל זה, במידת הצורך, לראיין עובדי שירות אחרים, וחלף זאת הסתמך המשיב על כרטיס נוכחות שעל פי הטענה הוא שגוי, ומכאן שההחלטה אינה סבירה ויש להתערב בה.

המדינה השיבה לעתירה באמצעות מסמך תגובתה של רכזת עבודות השירות אצל שב"ס, וממנה עולה כי בעקבות ההחלטה הקודמת נערך לעותר שימוע ביום 4.1.16 שבה פירט העותר את טענותיו וגם הגיש אותן בכתב ידו לעורכי השימוע. במסמך תגובתה של רכזת עבודות השירות נסקרו גם אירועים קודמים הקשורים לעותר, וכן נזכרה העובדה שהממונה החליט על הפסקה מנהלית של ריצוי העונש בעבודת השירות, וסיום ריצוי יתרת תקופת המאסר בבית סוהר. עוד נסקרה חליפת מכתבים בין בא כוחו של העותר לבין שב"ס. יצוין כי מעבר למסמך התגובה האמור, לא פורטו בתשובת המדינה נימוקים במענה לעתירה וגם לא צורף פרוטוקול שימוע, אולם צוין שבמידת הצורך יוגשו מסמכים רלוונטיים במהלך הדיון.

בדיון שהתקיים ביום 28.2.16 חזר העותר על טענותיו, ואילו המדינה טענה שהעותר לא השלים את מניין ימי עבודת השירות שנגזרו עליו, וטענתו כי הוא אכן ביצע את עבודת השירות באותם ימים חסרים נבדקה והופרכה. המדינה הציגה במהלך הדיון כרטיסי נוכחות במעון "נווה חורש" שבו אמור היה העותר לבצע את עבודת השירות. עם תום הדיון הוריתי שקודם למתן פסק הדין, תגיש המדינה העתקים של כרטיסי הנוכחות וכן של פרוטוקול השימוע, והדבר אכן נעשה.

לאחר שעיינתי בכתב העתירה ושקלתי את טענות הצדדים, אני מחליט לקבל את העתירה בחלקה ומורה כי העותר ישלים את ריצוי עונשו בעבודת שירות למשך תקופה של שמונה ימים. מקום עבודת השירות ייקבע על ידי הממונה על פי שיקול דעתו ובהתאם לנתונים הרלוונטיים, ובכללם נתוני האישיים של העותר.

בפתח הנימוקים אציין כי ככלל, לא מקובלת עליי טענת העותר שהיה על הממונה לחקור ולדרוש מעבר לבדיקה שנעשתה, או כי הנתונים שעל סמכם התקבלה ההחלטה אינם מספיקים כדי לבסס את שיקול דעתו של הממונה. החלטתו של הממונה היא החלטה מנהלית וככזו היא יכולה - וצריכה - להינתן על יסוד ראיות מנהליות. נפסק כבר כי **"ראיה מנהלית היא ראיה שאדם סביר היה מסתמך עליה (או רשות מנהלית סבירה הייתה מסתמכת עליה) בעניין הנדון"** (בג"צ 1227/98 מלבסקי נ' שר הפנים פ"ד נב(4) 690 (1998)), וכן כי **"רשות מנהלית איננה כפופה, כידוע, לדיני הראיות הרגילים והיא רשאית לבסס החלטתה, על כל ראיה "אשר כל אדם סביר היה רואה אותה כבעלת ערך הוכחתי והיה סומך עליה"** (ע"מ 9108/04 מונא נ' משרד הפנים (12.9.05)). החלטת הממונה התבססה, בין השאר, על כרטיסי הנוכחות, ולדעתי אין כלום בטענה שמועד הפקתם, בחודש דצמבר 2014, גורע מערכם הראייתי לצורך הפעלת שיקול דעתו של הממונה. בעניין זה נראים לי הדברים המובאים במסמך הבקשה להפסקה מנהלית (שהוגש לאחר הדיון) שבו מציין הממונה את מסמך הכללים וההוראות לעובד שירות שעליהם חתם העותר עם תחילת ביצוע עבודת השירות. על פי כללים אלה, על עובד השירות להחתים כרטיס נוכחות, ואם מסיבה

כלשהי הדבר לא נעשה, עליו לדווח על כך למפקח ולמעסיק. אוסיף עוד שהתרשמותי ממכלול החומר שהוגש, הן על ידי העותר הן מטעם המדינה, היא שהעותר משליך את יהבו על חלוף הזמן ועל הקושי הנובע מכך לברר את העובדות לאשורן. בעניין זה אוסיף עוד, כי במסמך הבקשה להפסקה מנהלית צוין שבמהלך השימוע פנה עורך השימוע למנהל נווה חורש וקיבל ממנו מידע, שגם על סמכו התקבלה ההחלטה. עוד אוסיף כי עיינתי בגיליון השימוע (שגם הוא צורף רק לאחר הדיון) ולא שוכנעתי שיש ממש בטענת העותר שהתיעוד הכלול בו אינו משקף את מהלך השימוע.

על רקע הנאמר עד כה היה לכאורה מקום להורות על דחיית העתירה בכללותה ועל הותרת החלטת הממונה על כנה. עם זאת, כששקלתי את הדבר הגעתי למסקנה שבמכלול נסיבות העניין, תוצאה כזו, שהעותר יישלח למאסר בפועל למשך שמונה ימים כאשר חלפו למעלה משנתיים מהמועד שבו נגזר עונשו, היא בלתי מידתית וחורגת ממתחם הסבירות. משום כך, ואף שדחיתי את העתירה בעיקרה, החלטתי להתערב בהחלטת הממונה ולהורות שריצוי יתרת העונש יהיה בעבודות שירות כפי שיקבע הממונה.

לצורך ריצוי יתרת עונשו בעבודות שירות, יתייצב העותר **ביום 13.3.16 בשעה 09:00** בפני הממונה ביחידת עבודות שירות במפקדת מחוז צפון של שב"ס, רחוב הציונות 14 טבריה.

ניתן היום, כ"ג אדר א' תשע"ו, 03 מרץ 2016, בהעדר הצדדים (ולאחר שהעותר הסכים שפסק הדין יינתן בהעדרו).

חתימה